

## Wapnowanie gleby.



Wapnowanie to najprostszy i najpopularniejszy zabieg stosowany przez wszystkich działkowców, ale nie zaszkodzi coś niecoś przypomnieć na ten temat, a przede wszystkim należy powiedzieć jak obniżyć zbyt kwaśny odczyn gleby.

Zmiany zbyt kwaśnego odczynu gleby dokonujemy poprzez wapnowanie. Ten zabieg przywraca również glebie utracone ilości wapnia.

Nawozy wapniowe oprócz doprowadzania odczynu gleby do optymalnego dla roślin, korzystnie oddziałują na właściwości fizyczne gleby. Próchnica glebowa w obecności wapnia zlepia cząstki glebowe tworząc strukturę gruzelkową, najbardziej pożądaną dla utrzymania korzystnych dla roślin stosunków powietrzno-wodnych.

Zabieg wapnowania jest ważny także z punktu widzenia przeciwdziałania skutkom skażenia gleby. Wapń i magnez występujące w nawozach używanych do dokwaszania gleby konkurują w pobieraniu przez rośliny z jonami ołowiu czy kadmu i dlatego roślina pobiera mniej pierwiastków szkodliwych.

Gleby o pH poniżej 6,0, a więc kwaśne i bardzo kwaśne powinny się regularnie wapnować, zaś gleby lekko kwaśne o pH 6,1 do 6,7 należy wapnować, jeśli tego wymagają uprawiane rośliny.

Jeśli uprawiamy rośliny o małej objętości podłoża np. w pojemnikach w szklarence lub tunelu foliowym, należy bardzo dokładnie ustalić dawkę nawozu wapniowego, a nie jest to wcale takie proste.

W tym celu należy wykonać tzw. próbne wapnowanie. Do kilku prób gleby o jednakowej objętości dodaje się wzrastające ilości nawozu wapniowego i po dodaniu wody destylowanej, wymieszaniu i odczekaniu 12 godzin oznacza się poziom pH.

Dla roślin rosnących w gruncie, w praktyce ustala się orientacyjną dawkę nawozu wapniowego w zależności od odczynu gleby i kategorii gleby posługując się odpowiednią tabelą, z której wynika, że gleby ciężkie zawierające dużą ilość drobnych cząstek, wymagają wyższych dawek niż gleby lekkie o dużej zawartości piasku.



Orientacyjne dawki CaO na 100 m <sup>2</sup> powierzchni gruntu			
Odczyn gleby (pH)	Nawozy w kg		
	gleby lekkie	gleby średnie	gleby ciężkie
Do 4,5	14	21	28
4,6-5,5	7	15	21
5,6-6,5	0	7	14
6,6-7,2	0	0	7
Powyżej 7,2	0	0	0

Dawki te podane są w czystym składniku, aby je przeliczyć na ilość konkretnego nawozu wapniowego należy znać zawartość procentową czystego składnika. Ta informacja podana jest na opakowaniu.

Prawidłowe ustalenie dawki nawozu wapniowego jest bardzo ważne, ponieważ przewapnowanie gleby i doprowadzenie odczynu do zasadowego wywołuje wiele negatywnych skutków jak, przesuszenie gleby, szybszy rozkład substancji organicznej oraz przejście niektórych składników w formy nieprzyswajalne dla roślin.

Błędy wynikające z zaniżenia dawki są mniej szkodliwe niż wynikające z zawyżenia dawki. Ważny jest wybór odpowiedniego nawozu wapniowego dla danej gleby. Jeśli gleba jest kwaśna a jednocześnie uboga w magnez, należy wybrać do wapnowania nawozy wapniowo-magnezowe popularnie zwane dolomitami.

Na rynku jest kilka rodzajów nawozów wapniowych, a są to:

- nawozy wapniowe tlenkowe, w których wapń jest w formie tlenku wapnia i zawierają go od 50 do 80%.
- nawozy wapniowo-magnezowe-tlenkowe, które zawierają wapń i magnez w formie tlenkowej, zawierające 45 do 75 % tlenku wapnia.

Nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowo-tlenkowe są najbardziej aktywną formą, działającą szybko, skutecznie odkwaszając glebę. Nadają się głównie na gleby ciężkie. Na gleby lekkie nie zaleca się ich, ponieważ łatwo je przewapnować.

Drugą grupą nawozów służącą do wapnowania są nawozy zawierające wapń i magnez w formie węglanów. Nawozy wapniowe węglanowe zawierają 45 do 54 % czystego składnika, a nawozy wapniowo-magnezowo-węglanowe zawierają 45 do 50% czystego tlenku wapnia.



Zabieg wapnowania należy wykonać, co najmniej na 2 – 3 tygodnie przed zastosowaniem innych nawozów. Bezpośrednio po wapnowaniu nie powinno się także sieć i sadzić roślin. Dlatego najodpowiedniejszym

terminem wapnowania jest jesień przed przekopaniem gleby. Wtedy także możemy dokładnie wymieszać nawozy z całą warstwą gleby.

Optymalny odczyn gleby nie utrzymuje się jednak w glebie zbyt długo. Na skutek pobierania składników pokarmowych przez rośliny, stosowania różnych nawozów mineralnych i organicznych, podlewania, opadów i wielu innych czynników pH gleby ulega powolnym zmianom. Dlatego gleba wymaga okresowej kontroli i co 3 – 4 lata wapnowania.